

Visie op digitalisering in de zorg

Transformeren naar duurzaam
toegankelijke en betaalbare zorg.

Inhoud

Visie op digitalisering in de zorg	3
Digitale zorg: wat willen we ermee bereiken?	4
Belangrijk hulpmiddel	4
Digital first mindset	4
Welke mogelijkheden biedt digitale zorg voor onze leden?	5
Wat verwachten we van zorgaanbieders?	6
Wat verwachten we van zorgaanbieders?	6
Wat mogen zorgaanbieders van ons verwachten?	7
Opschalen van initiatieven	7

Visie op digitalisering in de zorg

“De zorg is continu in ontwikkeling, we staan voor grote uitdagingen om de zorg toekomstbestendig te maken. Doelmatige digitale zorg kan hieraan bijdragen.”

De zorg goed, toegankelijk en betaalbaar houden voor onze leden. Nu en in de toekomst. Daar werken we elke dag aan. Om dat te realiseren zijn grote veranderingen in de zorg nodig. Met het landelijke Integraal Zorgakkoord (IZA) en programma's als WOZO, 'zorgevaluatie en gepast gebruik' en 'passende zorg' zijn deze veranderingen in gang gezet. Deze beweging willen we in gang houden. Daarom blijft Coöperatie Menzis zich komende jaren inzetten voor het versnellen van zorgtransformatie.

Onder zorgtransformatie verstaan wij: de duurzame verandering in het zorgveld om passende zorg echt te realiseren. Onze focus ligt hierbij op het toegankelijk en betaalbaar houden van de zorg, op de kwaliteit van zorg, het samen slimmer organiseren van zorg en het versterken van ieders leefkracht. Doelmatige digitale zorg kan hieraan bijdragen. De ingezette groei van digitale zorg willen we dan ook vasthouden en de bewezen goede voorbeelden verder opschalen. Samen met zorgaanbieders, ketenpartners, andere zorgverzekeraars en het platform Digizo.nu pakt Menzis deze handschoen op.

In dit document leest u onze visie op de digitale zorgtransformatie. We beschrijven daarnaast onze rol in de digitale zorgtransformatie en onze verwachtingen van zorgaanbieders en leden.

Digitale zorg: wat willen we ermee bereiken?

Digitale zorg is een verzamelnaam voor allerlei digitale toepassingen rond passende en betaalbare zorg. Digitale zorg kan een rol spelen bij: het geven en ontvangen van zorg, de inhoud van de behandeling, de organisatie van zorg en bij het vastleggen en registreren van data. Het inzetten van digitale zorg vraagt een duurzame verandering in de zorg waar lef en leiderschap voor nodig zijn. Digitalisering is ‘slechts’ een eerste stap om de werkelijke verandering naar toekomstbestendige zorg te realiseren. De benodigde digitale transformatie gaat niet over het implementeren van een tool, maar juist over het anders organiseren en inrichten van de zorg.

Belangrijk hulpmiddel

Met de huidige personeelstekorten en toenemende vraag naar zorg, kan doelmatige digitale zorg een belangrijk hulpmiddel zijn in het terugdringen van de wachtlijsten. Digitalisering draagt bij aan het slimmer organiseren en aan het minder tijds- en plaatsafhankelijk maken van zorg. Het geeft de patiënt de keuze in het ontvangen van zorg: digitaal, fysiek of hybride (een gemixte vorm). Door digitalisering is de kwaliteit van de behandeling minder afhankelijk van de fysieke aanwezigheid van een zorgprofessional.

Met de inzet van slimme data kan de zorg ook inhoudelijk verbeterd worden. De patiënt heeft door digitalisering meer informatie, wat zorgt voor meer mogelijkheden voor eigen regie. En daarmee wordt het makkelijker om samen met de zorgprofessional, geïnformeerde en onderbouwde keuzes in het behandelproces te maken. Digitalisering in de zorg kan ook leiden tot efficiëntere en effectievere diagnostiek en het verminderen van de administratieve lasten. En, digitalisering kan helpen bij het voorkomen of verminderen van zorgvragen.

Digitale zorg moet vooral bestaande fysieke zorg vervangen of verlichten en is niet bedoeld als ‘extra’ door het bijvoorbeeld bovenop de bestaande zorg in te zetten.

Digital first mindset

Menzis juicht het gebruik van digitale zorg toe wanneer het bijdraagt aan de transformatie naar het aanbieden van de juiste zorg, op het juiste moment, door de juiste zorgprofessional. We geloven dat we daarmee de zorg kwalitatief verbeteren en duurzaam en toekomstbestendig maken. Hierbij geven we onze leden een regierol. Onder toekomstbestendige zorg scharen wij zorg die toegankelijk, beschikbaar en betaalbaar is.

Het is onze ambitie om te verschuiven naar een zogenaamde ‘digital first mindset’. Dat betekent dat het zorgveld en onze verzekerden eerst kijken naar digitale toepassingen (denk bijvoorbeeld aan digitale consulten, op afstand monitoren en digitale triage), zodat we de toegang tot de zorg sneller, tijdbesparender en eenvoudiger kunnen maken. Dit heeft ook het voordeel voor het zorgveld om meer tijd te besteden aan de inwoners en leden die dit ook echt nodig hebben. Uiteraard blijven de fysieke opties bestaan.

De komende jaren blijven we digitalisering in de zorg stimuleren en inzetten om de zorgtransformatie tot stand te brengen. Daarbij richten we ons ook op:

- Het ondersteunen bij proactieve zorgplanning (voorheen ACP) (met focus op de eerstelijnszorg)
- Het reduceren van de wachttijden (Zvw en Wlz)
- Het voorkomen van (duurdere, zwaardere) zorg

We zien voor onszelf een actieve, verbindende en stimulerende rol in bovengenoemde ontwikkelingen. Zo willen we graag onze kennis delen, actief meedenken en, indien bewezen effectief, initiatieven opschalen. Tegelijkertijd zijn we ons ervan bewust dat digitale zorg geen oplossing biedt voor alle uitdagingen en dat we kritisch moeten blijven kijken naar de toegevoegde waarde van digitale zorg.

Welke mogelijkheden biedt digitale zorg voor onze leden?

We zien dat steeds meer mensen gebruik willen maken van digitale oplossingen in de zorg. Digitale zorg biedt onze leden namelijk verschillende mogelijkheden, zoals:

Meer ruimte voor eigen regie

Digitale zorg maakt het meer dan ooit mogelijk om als patiënt zelf de regie te voeren over zorg en behandeling. Bijvoorbeeld bij het digitaal monitoren van een chronische aandoening, waarbij patiënten zelf metingen uitvoeren en de meetresultaten digitaal doorgeven. Daarbij krijgt de patiënt steeds meer inzicht in zijn eigen gezondheid, wat resulteert tot een verhoogde eigen regie op zijn zorg en gezondheid.

Minder plaatsgebonden

Digitalisering maakt het voor de patiënt eenvoudiger om op afstand een zorgaanbieder te consulteren. Daarbij hoeft een patiënt minder vaak de behandelaar te bezoeken. Dit bespaart tijd en reisbewegingen.

Gezondheidsdata

Digitale zorg maakt het ook mogelijk dat patiënten beschikken over hun eigen gezondheidsdata. Patiënten kunnen actief hun eigen gegevens opvragen via een persoonlijk gezondheidsomgeving (PGO). In een PGO is gezondheidsdata van een patiënt beschikbaar en bepaalt de patiënt wie welke informatie wanneer krijgt.

Met alle mogelijkheden die digitale zorg biedt, roepen we onze leden op om de voordelen te gaan ervaren die digitale zorg met zich meebrengt en om de eigen digitale vaardigheden te ontwikkelen om maximaal profijt te hebben van deze voordelen van digitale zorg.

Praktijkvoorbeelden

Een voorbeeld van zorg die digitaal aangeboden kan worden zijn digitale tools waarmee behandelaars onze leden met een chronische aandoening op afstand kunnen monitoren. Hierdoor kan een behandelaar eerder ingrijpen indien hij dit op basis van de inzichten nodig acht. De andere kant is dat onze leden ook minder vaak de behandelaar hoeft te bezoeken (voor bijvoorbeeld controles) wanneer het ziekteverloop stabiel is. Dit bespaart onze leden tijd en reisbewegingen.

Een ander voorbeeld is de online triage bij huisartsen. Hierdoor kunnen de eerste vragen van de patiënt goed afgevangen worden waardoor er meer tijd voor de patiënt ontstaat. Ook het thuis digitaal aanbieden van consulteren en oefenprogramma's zijn voorbeelden van hoe digitale zorg kan worden ingezet. Onze leden hoeven op deze manier niet naar hun behandelaar maar ontvangen, wanneer de zorgvraag dit toelaat, thuis doelmatige, passende zorg en/of behandelingen.

Wat verwachten we van zorgaanbieders?

Menzis verwacht dat digitale zorg een vanzelfsprekendheid wordt bij zorgaanbieders die wij contracteren. Een digitale transformatie betekent dat zorgorganisaties veranderen en anders moeten gaan werken, taken en verantwoordelijkheden kritisch moeten worden bekeken en dat efficiëntere zorgpaden ontwikkeld worden. En dat vanuit een digital first mindset. Uiteraard betekent dit dat ook de zorgprofessional mee verandert, en dat zorgaanbieders hun medewerkers helpen met het digitaal vaardig(er) worden, zodat zij met de beschikbare tools kunnen werken.

Wat verwachten we van zorgaanbieders?

We nodigen zorgaanbieders uit om hun ideeën en mogelijkheden met ons te delen over hoe zij de zorg verbeteren met digitalisering. We verwachten daarbij dat aanbieders in eerste instantie kijken naar bewezen goede voorbeelden van bijvoorbeeld het platform Digizo.nu, zodat we de beweging maken van 'invented here' naar 'proudly found elsewhere'. Voor Menzis staat centraal de manier waarop het initiatief bijdraagt aan een toekomstbestendige zorg.

De vragen die wij stellen:

- Welke waarde voegt het initiatief toe voor de patiënt of onze leden?
- Welke reguliere zorg wordt vervangen door digitale zorg?
- Welke gevolgen heeft dit voor de personele bezetting/capaciteit en het aantal te behandelen patiënten?
- Wat zijn de te verwachte kosten en opbrengsten?
- Wat is de uitwerking op de patiënttevredenheid en de zelfregie van de patiënt?
- Is het initiatief opschaalbaar in de Menzis regio's?

Aanbieders toetsen actief de effecten van hun digitale initiatief op tevredenheid, kwaliteit, kosten en toekomstbestendigheid en delen de resultaten, knel- en verbeterpunten actief met Menzis. Door gezamenlijk in gesprek te gaan en te evalueren, kan worden bepaald of het initiatief geslaagd is en uitgerold kan worden óf dat een initiatief toch niet het beoogde effect heeft gehad en gestopt dient te worden.

We verwachten van aanbieders dat zij elkaar inspireren en uitdagen om met digitale zorg aan de slag te gaan, onder meer door actief kennis, ervaringen en goede concepten met elkaar te delen en door de doelgroep actief te betrekken. Het liefst dus met best practices. Menzis wil, samen met de zorgaanbieders in haar kernregio's, de potentie van digitale zorg maximaal benutten.

Ambities en doelen digitalisering zorginkoopbeleid 2025

Zorgverzekeraars hebben gezamenlijke ambities en doelen gesteld voor de digitale zorgtransformatie en gegevensuitwisseling. Menzis heeft deze meegenomen in haar visie. De ambities en doelen zijn:

- ✓ Om de zorg toegankelijk, kwalitatief en betaalbaar te houden is transformatie nodig naar hybride en digitale zorg
- ✓ Inwoners van Nederland hebben in 2025 digitaal toegang tot, en de beschikking over, hun eigen zorggegevens
- ✓ Elektronische gegevensuitwisseling is de standaard in de zorg
- ✓ Data worden digitaal, eenduidig en gestandaardiseerd geregistreerd in het zorgproces en beschikbaar gesteld voor diverse secundaire doelen

Zie voor meer informatie en gekwantificeerde doelstellingen de '[Ambities en doelen digitalisering zorginkoopbeleid 2025](#)'

Wat mogen zorgaanbieders van ons verwachten?

Voor het stimuleren en faciliteren van digitale zorg, willen we een actieve rol innemen richting onze leden, de gecontracteerde zorgaanbieders in onze regio's en de inwoners van onze zorgkantoorregio's.

We zullen een belangrijke rol spelen in de beweging naar 'proudly found elsewhere' zodat de zorgaanbieders betere keuzes kunnen maken op het vlak van digitalisering. We conformeren ons daarbij aan de '[Ambities en doelen digitalisering zorginkoopbeleid 2025](#)' (zie kader).

Opschalen van initiatieven

Het is onze rol om samen met gecontracteerde zorgaanbieders, maar ook met gemeenten en andere relevante partijen in onze regio's, succesvolle digitale initiatieven te behouden en op te schalen. De opgestelde regioplannen en het IZA en WOZO bieden hiervoor een goede basis.

Het opschalen van initiatieven is nog niet zo eenvoudig, wij helpen dan ook graag om pilots van vruchtbare initiatieven (die voldoen aan de voorwaarden zoals eerder benoemd) met opschalen. Dit alles vraagt van ons dat we actief de verbinding met de buitenwereld blijven opzoeken, kennis ophalen en delen én met enthousiasme, creativiteit en ondernemerschap initiatieven benaderen en knelpunten weten op te lossen.

Menzis heeft een [online innovatieportaal](#) om bedenkers van (digitale) zorginnovaties te kunnen ondersteunen en begeleiden bij het opschalen van goede initiatieven. Daarnaast volgen we de beweging van het platform Digizo.nu. Binnen dit platform worden zorgprocessen en innovaties geprioriteerd, getoetst en geëvalueerd. Heeft u een initiatief voor digitale zorg? Wilt u met digitale zorg aan de slag of heeft u vragen over digitale zorg? Benader dan uw Menzis contactpersoon of stel anders uw vraag via het [Innovatieportaal](#) van Menzis. We helpen u graag.

Uniforme digitale zorginfrastructuur

Menzis is in het belang van onze leden sterk voorstander van een efficiënte en veilige digitale gegevensuitwisseling in de zorg. Een uniforme, landelijke zorginfrastructuur is voor Menzis dan ook een noodzakelijke basis. We dragen daarom onder andere op landelijk niveau bij om dit te realiseren. We volgen daarbij, naast de '[Ambities en doelen digitalisering zorginkoopbeleid 2025](#)' van ZN, ook de afspraken uit het IZA rondom gegevensuitwisseling. Ook sturen we op het realiseren van het [IZA Uitvoeringsakkoord Gegevensuitwisseling](#) die de verschillende IZA-partijen hebben ondertekend. Goede en veilige gegevensuitwisseling heeft veel voordelen, zoals:

- ✓ Beschikbaarheid van patiëntgegevens in acute situaties
- ✓ Verhogen efficiëntie door minder (dubbele) administratie (meer tijd voor de patiënt)
- ✓ Verlagen van de kosten van zorg door minder dubbele diagnostiek
- ✓ Minder verkeerde beddenproblematiek door inzicht in bedden VVT
- ✓ Voldoen aan behandelwensen in eindfase van iemands leven
- ✓ Benutten van secundair datagebruik (voor bijvoorbeeld de werking van behandelingen, opsporen oorzaken ziektes, het voorspellen van ziekteverloop en het ontwikkelen van nieuwe geneesmiddelen).
- ✓ Meer eigen regie voor leden